

Д. В. Малаков

Культури і мистецтв Міжнародний центр профспілок України

КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ Міжнародний центр профспілок України Будівлю споруджено 1839–42 у центрі Києва за проектом арх. В. Беретті у стилі пізнього класицизму як Інститут шляхет. дівчат. Цей закритий навч. заклад надавав дівчатам із дворян. родин середню освіту, естет. і муз. виховання. 1920–41 використовували рад. карал. органи: у підвал. приміщеннях допитували, катували й розстрілювали тисячі «ворогів народу» - професорів, письменників, художників, священників, лікарів, студентів, робітників, селян. Серед розстріляних - хірург П. Бочаров, письменники [К. Буревій](#), [О. Влизько](#), [Г. Косинка](#), [Т.](#) та [І. Крушельницькі](#), Д. Фальківський, художник [М. Івасюк](#). Саме тут допитували А. Малишка, М. Рильського, В. Сосюру, Г. Юру. Ночами тіла жертв таємно вивозили у закритих брезентом вантажівках до Биківнян. лісу на околиці столиці (див. [Биківня](#)). Під час нацист. окупації 1941–43 палац використовували нім. карал. органи. Восени 1943, залишаючи Київ, окупанти підірвали центр. частину будинку, решта згоріла. 1952–58 відбудовано за проектом арх. [О. Заварова](#), [Г. Кульчицького](#) та ін. Центр. ризаліт прикрашено колонною напівротондою. Вишуканість зовн. вигляду відповідає комфортності та ошатності внутр. приміщень (просторі фойє, зручні класи для занять худож. самодіяльністю, мармур і дзеркала). Один із найкрасивіших та найбільших у Києві театр. залів вміщує понад 2000 глядачів. 1953 у палаці розмістили танц. і муз. колективи. У 1960-і рр. УРСР передала його профспілкам. 1957 відкрили як Жовтн. палац культури. Від 1989 – Респ. палац культури профспілок України «Жовтневий», від 1999 – сучасна назва. На поч. 1990-х рр. встановлено Уклін. хрест жертвам голодомору і політ. репресій. У числен. гуртках худож. самодіяльності, нар. ансамблях, об'єднаннях та клубах починали творчу діяльність [Д. Гнатюк](#), А. Солов'яненко, Б. Руденко, А. Мокренко, [Ю. Гуляєв](#), Д. Петриненко, С. Турчак та ін. Проводять свята Новоріч. ялинки, традиц. огляди, конкурси, фестивалі нар. творчості за участі профес. і самодіял. театр., концерт. колективів Білорусі, Грузії, Естонії, Литви, Молдови, РФ, ін. країн світу; а також зустрічі з відомими

письменниками, композиторами, представниками дипломат. кіл, держ. і громад. діячами, нар. депутатами; міжнар. конф., симпозиуми, семінари, з'їзди, мист. і тех. виставки. Серед самодіял. колективів Центру – нар. ансамбль нар. танцю «Горлиця», нар. оркестр нар. інструментів, нар. ансамбль класич. балету «Просвіт», вокал. фольклор. ансамбль «Співаночка», естрадно-джаз. оркестр «Музична лабораторія». Гастролі в Італії, Франції, Німеччині, Фінляндії, Канаді, Португалії, Японії, США, Польщі, Угорщині. Працюють відділи комерц. адм.-видовищ. роботи, нар. творчості та культурно-мист. зв'язків, бібліотека (понад 70 тис. прим.), театр. каси. У палаці прихистили мітингувальників під час Революції Гідності 2014. Будівля серйозно постраждала від пожежі у розпал подій. У лютому 2014 навколо палацу стояв загін міліції спец. призначення «Беркут», а снайпери стріляли в людей. 2015 громад. і політ. діячі ініціювали створення у приміщенні палацу Музею Небесної Сотні (Музею Майдану, Музею Революції Гідності), наголошуючи на недоречності проведення тут постій. концертів. Розроблено законопроект, у якому запропоновано передати палац Інституту нац. пам'яті, щоб створити на його тер. Меморіал Майдану.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Культури і мистецтв Міжнародний центр профспілок України / Д. В. Малаков // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-51473>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).